

**NUNATTA EQQARTUUSSISUUNEQARFIANI
EQQARTUUSSUTIP
ALLASSIMAFFITA ASSILINEQARNERA**

**UDSKRIFT AF DOMBOGEN
FOR
GRØNLANDS LANDSRET**

Ulloq 17. marts 2017 Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianit suliami

sul.nr. K 001/17

(Eqqartuussisoqarfik Sermersooq sul.nr.

SER-NUU-KS-0806-2015)

Unnerluussisussaataasut

(J.nr. 5512-97412-00004-12)

illuatungeralugu

U

Inuusooq [...] 1980

(advokat Naja Joelsen, Nuuk

j.nr. K 001/17)

oqaatigineqarpoq imaattoq

A A L A J A N G I I N E Q:

Eqqartuussisoqarfiup aalajangiinera

Siullermeeriffiusumi aalajangiisuvoq Eqqartuussisoqarfik Sermersooq ulloq 11. marts 2016. Aalajangiinermi eqqartuussisoqarfiup Sermersuup eqqartuussamut U-mut eqqartuussutaa 17. oktober 2012-imeersoq atuutsiinnarneqarpoq, imaalilluguli aanngajaarniutinik atonerlu-inermut katsorsartinissamik piunasaqaat, naleqq. pinerluttulerinermi inatsimmi § 135, nr. 1, kiisalu isertitanik aningaasanillu atuisinnaanermut killiliussat aningaasatigullu pisussaaffin-nik eqqortitsinissaq pillugu piunasaqaat, naleqq. § 136, nr. 3, atorunnaarsinneqarlutik.

Aalajangeqqitassanngortitsineq

Eqqartuussut taanna eqqartuussamit eqqartuussisuuneqarfimmut aalajangeqqitassan-ngortinneqarpoq.

Piunasaqaatit

Unnerluussisussaataasunit piumasaqaatigineqarpoq pineqaatissiissutaasimasoq atorunnaarsinneqassasoq.

U piumasaqaateqarpoq pineqaatissiissutaasimasoq atorunnaarsinneqassasoq.

Eqqartuussisooqataasartut

Suliaq suliarineqarpoq eqqartuussisooqataasartut peqataatillugit.

Piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq

Suliaq eqqartuussisuuneqarfimmi tiguneqarpoq ulloq 2. januar 2017.

Suliat ilassutitut saqqummiunneqarnera

Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittoqarfiup oqaaseqaataanit 31. januar 2017-imeersumit ilaatigut ersersinneqarpoq:

”U 2016-imi oktoberimi inissaminik marlunnik initalimmik tunineqarpoq. U pequtunik igaffimmilu atortunik amigaateqarpoq, taamaattumik erninilu nukarleq anaanamini maanna tukkunerusarpoq, pequteqarpiannimmillu erna initaaminni sinikkusuttanngilaq. U marlunnik erneqarpoq, angajulleq 17-inik nukarlerlu 14-inik ukioqarput. U-p erna angajulleq angummini najugaqarpoq, angutaa nukappiaqqamut angajoqqaatut oqartussaassuseqarpoq U-lu nukarlermut angajoqqaatut oqartussaassuseqarluni. U meeqqallu angutaat 2008-mi inooqatigiikkunnaarput ukiuni qulini inooqatigeereerlutik, sulili attaveqatigiillu arput. U-p nappaatini akuerinikuuaa aamma qanigisani oqaluttuunnikuuai nappaateqarluni aamma tamanna pillugu ammasorujussuvoq. Siullermik akuerisinnaanikuunngilaa tamannalu pillugu ammarnermi kingorna assut oqiliallattutut misigisimavoq. U 2013-imi januaarimi sulisinnaajunnaarsuteqalerpoq. U-p aningaasaqarnini aquppa. U imigassamik atorerluisuunngilaq taamaattumillu pinerluttunik isumaginnittoqarfiup antabussitortitsineq unitsippaa 13. januar 2014. Tamanna ajornartorsuteqalernermik pissutissiinngilaq. U maannakkorpiaq peeraqanngilaq, kisianni ilaannikkooriarluni imerniararfimmut qitsitarpoq inunnik allanik takusaqarniarluni, kisianni imigassartortannginnini hashitortannginninilu pillugu unneqqarissorujussuvoq aamma hashitortarunnaavissimavoq tamannalu iluaraa nuannaralugulu. U-p ernumarujussartarnini (socialangst) sulissutigaa tarniluttunullu peqqissaasup MS-p psykologimut innersuukkusuppaa, suliariniassammagu. U paranoid skizofrenimik nappaateqartuusoq paasineqarnikuvoq. U-p tarniluttunut peqqissaasumukarnissani pinerluttunillu isumaginnittoqarfimmukarnissani isumagisarpai, qaammammut ataasiarluni takkuttarluni. Pinerluttunik Isumaginnittoqarfik U-mik ajunngitsumik suleqateqarpoq. Aamma Pinerluttunik isumaginnittoqarfiup tarniluttunut peqqisaasumik suleqateqarnera pitsaasuvoq.

Inerniliineq:

Matumuuna nalilerneqassaaq U patajaannerusumik inuuneqartoq aamma ukiup ingerlanerani assut pitsangoriarsimasoq kingornatigullu pinerloqqissimanngitsoq aamma tarniluttunut peqqissaasup MS-p oqaloqatigenerata kingorna taassuma isumaqataaffigaa U-mut eqqartuussut atorunnaarsinneqarpat, taanna ullumikkut ajunngitsumik ingerlammat qaammatillu tamaasa

ajornartorsiutitaqanngitsumik nakorsaatitortarluni, taamaattumillu pinerluttunik isumaginnit-toqarfiup innersuussutigissavaa pineqaatissiissutit maannakkut ingerlasut atorunnaarsinneqassasut”.

Dronning Ingridip Napparsimmavissuata oqaaseqaataanit 8. marts 2017-imeersumit ilaatigut ersersinneqarpoq:

”Politiit noqqaasseqarneratigut ilassutitut oqaaseqaateqartoqarpoq. Pinerluttunik Isumaginnit-toqarfiup oqaaseqaammimi 31. januar 2017-imeersumi innersuussutigaa pineqaatissiissut atorunnaarsinneqassasoq. Tarniluttunut immikkoortoqarfimmiit, nakorsaaniusimasooq [...]ip siornatigut oqaaseqaammimi innersuussutigaa pineqaatissiissut atuutsiinnerneqassasoq. Aamma nakorsaanertut taartaasup [...]p 15. juli 2015-imi innersuussutigaa pineqaatissiissut atuutsiinnerneqassasoq.

Maannakkorpiaq tarnikkut peqqissusaa

U skizofrenimik nappaateqarpoq. Ukiuni kingulliunerusuni ajunngitsup tungaanut siuariarnikuuvoq aamma nappaatiminik nassuerutiginninnerulernikuuvoq. U 2015 tikillugu ajunngitsumik ingerlavoq aamma tarnikkut peruluppassinngilaq, Taamaattumik nakorsaat annikilliertortineqarpoq tarnikkullu nappaatit pillugit siunnersuisup skizofrenimik nappaateqarnersoq apeqquserpaa.

U tamatuma kingorna tarnikkut peruluttorujussuunini pissutigalugu 2015-imi marloriarluni 2016-imilu marloriarluni unitsitaasarpooq, skizofrenimik napparsimanera uppersarsineqarluni. U uninnganermimi tamani nappaatimi ersiutaanik naalliuuteqartarpoq ikiorneqarnissanilu kissaatigisarlugu. Taamaalilluni nammineq piumassutsiminik unitsinneqartarpoq uninnganermilu nalaani katsorsartinnini pillugu suleqataasarluni. Piffissap ingerlanerani U nappaatiminik paasinilluarpoq nassuerutiginnillunilu. Unitsitsinerni allamik nakorsaatitulerneq ilaatigut pissutaasarpooq. U-ip Zypadhera puallarnarimmagu allamik nakorsaatitortinneqalerpoq saniatigut sunniutikinnerusumik. Taassuma sunniutaa ajoraluartumik naammangilaq. Puallaraluarluni akueraa Zypadheratortariaqarluni. Ilulissat napparsimmavianiit journalinit tamanit ersersinneqarpoq U nutsaminik katannini pissutigalugu Zypadheratortanermi 2016-imi ukiakkut annikillisitiseqqusisimasooq. Taamaattumik 2016-imi decembarimi Ilulissani sivikitsumik uninngavoq tarnikkut perululeriartornini pissutigalugu, tassani isumaqatigiissutigineqarpoq nalinginnaasumik anertussusilimmik nakorsaatitoqqilissasoq. Tamatuma kingorna ajunngilaq.

Tarnikkut peruluttaraluartooq qaqugukkulluunniit siorasaarisooqarnikuunnguilaq imaluunniit avammut qisuariarluni pissusilersortoqarani.

Inooqataaneq

U nammineq inigisamini najugaqarpoq, Anaanani siornatigut ajornartorsiutaasumik attaveqarfiginikuuaa. Maannakkut inooqataanerup tungaatigut eqqissisimanerorpassittoqarpoq.

Atornerluineq

U atornerluisuunngilaq. Antabussitorani ukiuni arlalinni ingerlavoq, Haship imigassallu ajortumik sunniuteqartarneranik paassinilluarnermik takutitsivoq.

Inerniliineq

U skizofrenimik nappaateqarpoq. Taanna piffissami sivisuumi ima pitsaasimatigimmat nappaatip suussusersineqarnera qularineqalersimavoq nakorsaatitortarunnasikkiartuaarneqarsimavorlu. Tarnikkut peruluuteqarluni ukiuni marlunni kingullerni sisamariarluni unitsinneqartarpoq, nappaataata suussusersineqarsimanera uppersarsarneqarluni, Taamatut pisoqarsimanera pissutigalugu U nappaatiminik nakorsaatitortariaqarnerminillu paasininnerulerpoq. Suleqataalluarpoq

tarnikkullu peruluuteqaraluarluni avammut qisuariartangilaq imaluunniit siorasaarisarani. Nap-
paammik paasinninnermini katsorsarneqarnermilu akuerinninnermini ukiuni marlunni kingul-
larni ajunngitsumik siuariarneq tunngavigalugu pinerluttunik isumaginnittoqarfiup Ilulissanilu
ikaarsaarfiup pineqaatissiissummik atorunnaarsitsinissamik unnersuussutaat ikaarsaarfimmiit
isumaqataaffigaarput.”

Inuttut atukkat

U ilassutitut nassuiaavoq, qaammammut marloriarluni nakorsaatitortarluni. Ajunngilaq.
Ukiut tallimat matuma siornatigut kukkuvoq. Inuunermini ingerlaqqikkusuppoq, taamaalior-
sinnaangilarli pinerluttunik isumaginnittoqarfimmik napparsimmavimmilluunniit attaveqar-
nini tamaasa susimanerminik eqqaasinneqartarami. Ernumarujussuuartarnini sulissutigaa.
Eqqartuussut atorunnaarsinneqassappat suli nakorsaatitortassaaq, ajunngitsumimmi inu-
uneqassaguni pisariaqartippaa. Nalunngilaa nakorsateqarani inuusinnaanani. Ajor-
sigaangami nammineerluni takanunnartarpoq, taavalu katsorsarterusuttarpoq. Paasisimavaa
aanngajaarniutinik atuissanani.

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiata tunngavilersuutaa inerniliineralu

Illuatungeriit assigiimmik piumasqaateqarnerat aallaavigalugu, oqaaseqaatinit eqqartuus-
sallu nassuiaataanit tapersernejartumik, eqqartuussisut isumaqarput pineqaatissiissutaasima-
soq atorunnaarsinneqassasoq. Eqqartuussisut pingaartippaat eqqartuussaq nappaatiminik paa-
sisimasaqartoq aamma pineqaatissiissutip atorunnaarsinneqarnissaa inatsisinik atuutsitsiner-
mut maannakkut akerliusorinngilaat.

Taamaattumik aalajangerneqarpoq:

Eqqartuussisoqarfiup aalajangiinera allanngortinneqarpoq.

Pineqaatissiissut atorunnaarsinneqarpoq.

Unnerluutigineqartumut illersuisussanngortitap akissarsiassai immikkut aalajangersarneqas-
sapput. Akissarsiassat naalagaaffiup karsianit naggataatigut akilerneqassapput.

Den 17. marts 2017 blev af Grønlands Landsret i sagen

sagl.nr. K 001/17

(Sermersooq Kredsrets sagl.nr.

SER-NUU-KS-0806-2015)

Anklagemyndigheden

(J.nr. 5512-97412-00004-12)

mod

T

Født [...] 1980

(advokat Naja Joelsen, Nuuk

j.nr. K 001/17)

afsagt sålydende

B E S L U T N I N G:

Kredsrettens beslutning

Beslutning i første instans blev afsagt af Sermersooq Kredsret den 11. marts 2016. Ved beslutningen blev den ved Sermersooq kredsrets dom af 17. oktober 2012 opretholdt overfor domfældte [...], dog således, at vilkåret om afvænningsbehandling mod misbrug af rusmidler, jf. kriminallovens § 135, nr. 1, samt vilkåret om indskrænkninger i rådigheden over indtægt og formue og om opfyldelse af økonomiske forpligtelser, jf. § 136, nr. 3, ophæves.

Kære

Denne dom er af domfældte kæret til landsretten.

Påstande

Anklagemyndigheden har påstået ophævelse af den idømte foranstaltning.

T har påstået ophævelse af den idømte foranstaltning.

Domsmænd

Sagen har været behandlet med domsmænd.

Sagsbehandlingstid

Sagen er modtaget i landsretten den 2. januar 2017.

Supplerende sagsfremstilling

Det fremgår af Kriminalforsorgen i Grønlands udtalelse af 31. januar 2017, blandt andet at:

”T har fået tildelt bolig i oktober 2016 med 2 værelser. T mangler møbler og køkkenting, derfor sover hun for det meste hos sin mor for tiden sammen med sin yngste søn, og sønnen ville ikke sove i den nye bolig, når der ikke er så mange møbler. T har 2 sønner, den ældste på 17 år og den yngste på 14 år. T ældste søn bor hos faren, hvor han har forældremyndighed over drengen og T har forældremyndighed over sin yngste søn. Ts samliv med børnenes far ophørte i 2008 efter 10 års samliv, der er dog fortsat god kontakt mellem dem. T har accepteret sin sygdom, og hun har fortalt sine nærmeste familie at hun har en sygdom og er meget åben omkring det. Før i tiden har hun kun ikke kunnet acceptere det, og hun føler sig meget lettere efter hun har åbnet sig omkring dette. T fik tildelt førtidspension i januar 2013. T styrer sin økonomi. T er ikke misbruger af alkohol og derfor stoppede kriminalforsorgen antabus behandlingen 13. januar 2014. Dette har ikke givet anledning til problemer i mellem tiden. Lige for tiden har T ingen kæreste, men hun tager engang imellem til dans i værtshuset for at se andre mennesker, men hun er meget ærligt over at hun ikke indtager alkohol eller ryger hash og hun er helt stoppet med at ryge hash og det har hun godt med og glad for det. T arbejder med sin angst (socialangst) og psykiatrisk sygeplejerske MS ville henvise hende til en psykolog, så hun kan bearbejde det. T har diagnosen paranoid skizofreni. T overholder sine fremmøder både hos psykiatrisk sygeplejersken samt kriminalforsorgen hvor hun fremmøder en gang om måneden. Kriminalforsorgen har et godt samarbejde med T. Samarbejdet mellem Kriminalforsorgen har et godt samarbejde med T. Samarbejdet mellem Kriminalforsorgen og psykiatri sygeplejersken er ligeledes god.

Konklusion:

Det skal hermed vurderes, at T har en mere stabilt liv, og hun har rykket sig meget i positiv retning i løbet af året, og har ikke begået yderligere kriminalitet siden, og efter samtale med psykiatrisk sygeplejerske MS er hun enige med hvis Ts dom ophæves, hvor hun i dag fungerer fint og indtager sin depot hver måned uden problemer, derfor anbefaler kriminalforsorgen at de igangværende foranstaltninger ophæves”.

Det fremgår af Dronning Ingrid's Hospitals udtalelse af 8. marts 2017, blandt andet at:

”På politiets anmodning skal gives en supplerende udtalelse. Kriminalforsorgen har i en udtalelse, af 31. januar 2017 anbefalet foranstaltning ophævet. I en tidligere udtalelse fra psykiatrisk afdeling, har tidligere overlæge [...] anbefalet opretholdelse. Ligeledes har vikar overlæge [...] 15. juli 2015 anbefalet opretholdelse.

Aktuelt psykiatrisk

T har skizofreni. Hun har igennem det senere år gennemgået en positiv udvikling og har opnået større sygdomserkendelse. I en periode frem til 2015 var T velfungerende, og fremstod ikke psykotisk. Man reducerede derfor langsomt den antipsykotiske medicin, og ved psykiatrisk konsulent rejste man tvivl om skizofreni diagnosen.

T har siden været indlagt 2 gange i 2015, og 2 gange 2016 på grund af, svære psykotisk symptomer, hvor skizofreni diagnosen blev bekræftet. T har ved alle indlæggelser været forpint af sine symptomer og ønsket hjælp. Hun er således blev indlagt frivilligt og har samarbejdet om behandling under indlæggelsen. I forløbet har T fået god sygdomsforståelse og sygdomserkendelse. Indlæggelserne har blandt andet været forårsaget af medicin skifte. T fik vægtøgning ved Zypadhera, hvorfor man har forsøgt at skifte til medicin med færre bivirkninger. Der var desværre utilstrækkelig effekt heraf. Hun har nu accepteret at måtte være i behandling med Zypadhera trods vægtøgning. Al journal fra Ilulissat sygehus fremgår, at T i efteråret 2016 ønskede reduktion i Zypadhera dosis på grund af hårtab. Hun var derfor kortvarigt indlagt i Ilulissat i december 2016

pga. forværring de psykotiske symptomer, hvor man aftalte, at genoptag den vanlige dosis. Siden har hun haft det godt.

Der har på intet tidspunkt været trusler eller ud af reagerende adfærd trods de psykotiske episoder.
Socialt

T bor i egen bolig. Hun har tidligere haft en problematisk relation til sin mor. Der synes at være mere ro på den sociale situation nu.

Misbrug

T har intet misbrug. Hun har nu i flere år klaret sig uden antabus behandling. Hun viser god forståelse af den negative påvirkning ved hash og alkohol.

Konklusion

T har skizofreni. Hun har i en længere periode været så velbefindende, at man rejste tvivl om diagnosen og trappede ud af den medicinske behandling. Hun har nu de sidste 2 år, været indlagt 4 gange på grund af psykotisk symptomer, hvor diagnosen er blevet bekræftet. Forløbet har også givet T bedre forståelse for sin sygdom, og behov for medicinsk behandling. Hun har samarbejdet i hele forløbet og har trods psykotiske symptomer ikke været udadreagerende eller truende. På baggrund af den positiv udvikling det sidste 2 år i sygdomsforståelse og accept af behandling, kan vi fra psykiatrien side tilslutte os anbefaling fra kriminalforsorgen og distriktspsykiatrien i Ilulisat om, at foranstaltning kan ophæves.”

Personlige forhold

T har supplerende forklaret, at hun får medicin to gange om måneden. Hun har det godt. Det er fem år siden, hun begik fejlen. Hun vil gerne videre med sit liv, men det kan hun ikke, da hun bliver mindet om, hvad hun har gjort, hver gang hun har kontakt med kriminalforsorgen eller sygehuset. Hun arbejder med sin angst. Hvis dommen bliver ophævet, så vil hun stadigvæk tage medicinen, da hun har behov for den, for at have et godt liv. Hun ved, at hun ikke kan leve uden medicinen. Hun går selv derned, når hun får det dårligt, og så vil hun gerne have behandling. Hun har fået forståelse for, at hun ikke skal bruge rusmidler.

Landsrettens begrundelse og resultat

På baggrund af parternes enslydende påstande, der støttes af de afgivne erklæringer og af den af domfældte afgivne forklaring, finder retten, at den idømte foranstaltning skal ophæves. Retten har lagt vægt på, at domfældte har sygdomsindsigt og finder ikke, at retshåndhævelsen på nuværende tidspunkt taler imod en ophævelse af foranstaltningen.

T h i b e s t e m m e s:

Kredsrettens beslutning ændres.

Den idømte foranstaltning ophæves.

Salær til den for tiltalte beskikkede forsvarer fastsættes særskilt. Salæret afholdes endeligt af statskassen.

Anne-Sophie Abel Lohse